

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Recasting women's stories : in the poetry of Felicia Hemans, Letitia Landon, and Christina Rossetti

Takiguchi, T.

Citation

Takiguchi, T. (2011, May 10). *Recasting women's stories : in the poetry of Felicia Hemans, Letitia Landon, and Christina Rossetti*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/17621>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/17621>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Samenvatting

Vrouwenverhalen herdicht door Felicia Hemans, Letitia Landon en Christina Rossetti

Tomoko Takiguchi

Dit proefschrift bekijkt hoe drie Britse schrijfsters, Felicia Hemans (1793-1835), Letitia Landon (1802-1838) en Christina Rossetti (1830-1894), in hun poëzie omgaan met conventionele vrouwenverhalen. De liefdesperikelen van de heldinnen van Hemans en Landon leiden steevast tot hun dood. In hun gedichten fungeren liefde en dood als metaforen voor de moeilijke verhouding van vrouwen ten opzichte van de maatschappij, en om het gevoel van vervreemding en ontheemding dat die vrouwen voelen in de verf te zetten. Beide dichters zetten zich af tegen het conventionele literaire verwachtingspatroon dat vrouwen in stilte moeten sterven. Via hun vertelstrategieën zetten ze dit conventionele patroon op zijn kop.

Rossetti maakt gebruik van het liefdesthema zoals geschetst door Hemans en Landon maar benadert het vanuit een christelijk perspectief. Ook haar hoofdpersonages lijden aan vervreemding en voelen zich verloren in de wereld, maar daarenboven ervaren ze de druk die uitgaat van de christelijke visie op de vrouw. Rossetti verhaalt, net zoals haar voorgangers, de liefdes, de ontgoochelingen en de dood van haar personages, maar voegt er nog een dimensie aan toe: die van het metaforische leven van vrouwen na de dood, geschraagd door de christelijke verbeelding van de verlossing der mensheid. Ik spits mij vooral toe op hoe Rossetti conventionele christelijke vrouwenverhalen herwerkt in haar poëzie.

Wanneer ik bespreek hoe Rossetti die conventionele verhalen herwerkt verwijs ik naar twee feministische theologen, Rosemary R. Ruether en Colleen Carpenter Cullinan. Zij betogen dat de conventionele geschiedenissen over de zonde van Eva en hoe Christus de mensheid verlossing brengt een belangrijke rol spelen wanneer het erop aankomt het lijden van vrouwen op aarde te legitimeren. Ik meen dat Rossetti dit onderschrijft, en dat ze daarom dergelijke verhalen herinterpreteert in haar gedichten. Om mijn these te illustreren kijk ik naar hoe Rossetti Eva en de zonde die deze beging voorstelt, evenals

naar haar beschrijvingen van hoe Christus de mensheid verlossing brengt.

Mijn proefschrift bestaat uit drie delen. Elk deel vertrekt van een verschillend, maar onderling nauw gerelateerd gezichtspunt; vrouwelijke literaire personages uit het verleden (Deel I), het idee van de Ander in het tijdperk van het imperialisme en kolonialisme (Deel II), en christelijke ideeën over vrouwen, zonde en verlossing (Deel III). Deel I gaat op zoek naar de verbanden tussen het werk van de drie schrijfsters, en leest hun poëzie met het oog op hoe ze omgaan met hun voorgangers. Delen II en III besteden meer aandacht aan het werk van elke dichteres afzonderlijk. In Deel II gaat het om de poëzie van de twee Romantici, Hemans en Landon. Deel III behandelt de Victoriaanse Rossetti.

Deel I gaat na hoe de drie schrijfsters zich inspireren op de figuur van Corinne, een getalenteerde Italiaanse artieste opgevoerd in een roman van Germaine de Staël (Hoofdstuk 1), en op de legende van de klassieke Griekse dichteres Sappho (Hoofdstuk 2). Corinne en Sappho, die zich zelf allebei begeleidden op de harp, golden in de negentiende eeuw als de voorlopers van hedendaagse vrouwelijke dichters. Hemans, Landon and Rossetti schreven een reeks gedichten over Corinne, en over Sappho en de legende die zegt dat ze zich van een rots stortte, waarin de latere dichters reageerden op het werk van hun voorgangers. Tegelijkertijd betoog ik dat in deze reeks gedichten deze drie schrijfsters ook reflecteerden over het schrijven van poëzie door vrouwen.

In Deel II bespreek ik Landons “A History of the Lyre” als een gedicht waarin een kunstenares haar eigen ondergang teweegbrengt omdat ze zich onderwerpt aan het gangbare mannelijke en imperialistische discours (Hoofdstuk 3). Dan bespreek ik Hemans’ bundle *Records of Woman* in de context van imperialisme en kolonialisme (Hoofdstuk 4). De twee dichters schilderen vrouwen af als slachtoffers van de maatschappij, maar ook als slachtoffers van hun eigen verinnerlijking van het dominante discours van die maatschappij.

In Deel III concentreer ik me op de poëzie van Rossetti. Eerst bespreek ik hoe Rossetti Eva verdedigt tegen de conventionele aanklacht dat ze een vrouw is die zonde en dood brengt (Hoofdstuk 5). Daarna analyseer ik het lange verhalende gedicht “Goblin Market”, waarin een vrouwelijke Christus-figuur er uit liefde voor

kiest haar leven in dienst te stellen van het verlossen van het lijden van de anderen (Hoofdstuk 6). Daarna bespreek ik Rossetti's gedicht "vanity of vanity" in het kader van de doctrine van verzaking zoals gepreekt door de Tractarians (Hoofdstuk 7). Tenslotte komt het apocalyptische "From House to Home" aan bod, een gedicht dat de vrouwelijkheid en de levengevende eigenschappen ervan verheerlijkt door het traditionele dualisme tussen aarde en hemel om te draaien (Hoofdstuk 8).

Doorheen het hele proefschrift besteed ik aandacht aan hoe de drie schrijfsters bij voorkeur het genre van de zogenaamde "dramatic monologue" beoefenen. Wanneer ze in de eerste persoon spreken, spreken de hoofdpersonages van deze gedichten hun gesprekspartners wel eens aan met "vrienden." Dit houdt in dat zij (en daardoor ook de dichters zelf) hun toehoorders (en daardoor impliciet ook ons, de toehoorders van hun monologen/gedichten) vragen dat zij zich met hen zouden vereenzelvigen. Deze hoofdpersonages kunnen sympathie oogsten. Het gevaar bestaat echter ook dat ze op bittere kritiek zullen stuiten, afwijzing, veronachtzaming zelfs. Landon en Hemans stellen in hun gedichten de vraag naar de verhouding tussen de dichteres en haar publiek, haar maatschappij. Deze vraag, zoals door de sprekers van de gedichten geuit in hun dramatische monologen, wordt opgenomen door Rossetti, die fervent op zoek gaat naar antwoorden van onze kant. De poëzie van deze drie vrouwen is een gift aan ons, en als hun "vrienden" worden wij gevraagd om een wedergift – ons antwoord, ons engagement.

Curriculum Vitae

Tomoko Takiguchi (born January 13, 1964, in Kawasaki, Japan) graduated from Shizuoka Prefectural Shimoda-kita High School in 1982. She studied English language and literature at Hokkaido University, Japan, obtaining a BA in 1986 and an MA in 1988. From 1990 to 1998 she taught English at Kindai University, Wakayama University, and Osaka Municipal University. From 2000 to the present she has been teaching at Kindai University, Wakayama University, and Osaka Prefectural University.

She has published articles on the poetry of Christina Rossetti and other nineteenth-century women poets, in Japanese and English, in journals including *Women's Studies*, *Bungaku to Hyoron (Letters and Essays)*, and *The English Literature in Hokkaido*. Her articles have appeared in several books, including *Literature and Science* (Kyoto, 2010), *What Good is English Study?* (Hokkaido, 2008), and *Tradition and the Poetics of Self* (Amsterdam and New York, 2002).

